

JUTRO

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK

Uredništvo in upravnništvo v Trstu: ulica S. Francesco d'Assisi 20 — v Ljubljani: Poljanska cesta 7.

Pesamezna številka 4 vinarje.
Naročnina v Trstu-Ljubljani mesečno K 1.20; po pošti mesečno K 1.50; četrtno K 4.50; polletno K 9.—; celoletno K 18.—; za izmenjevanje celoletno K 28.—.
Rokopisi se ne vračajo, ne frankirana pisma se ne sprejemajo. Oglasi: 3 vinarje i mm. visokosti šesterostolpne vrste. — Za odgovor je priložiti znamko.

Modernizirani iztok.

Pred kratkim je prinesla pošta iz inozemstva dve zanimivi novici. Turškim poslanikom na Dunaju je bil imenovan kristjan Mavrojani-bej in njegov svetovalec je tudi postal kristjan, Blek-bej. Zgodilo se je prvič, da je stopil na mesto oficijelnega zastopnika turške države na tujem dvoru nemohamedan. Leta 1908 modernizirana Turčija je s temi imenovanji končno vendar opustila načelo, da bi zamogel biti predstavitelj njenega imena v inozemstvu samo mohamedan in s tem je tudi sam po sebi padel pojem gospodujoče vere. Tako je torej omogočeno, da pridejo na odgovorna mesta doma in izven države kristjani. Res je, da je že tekom celih treh poslednjih let prišlo v vsako ministerstvo kaj krščanskega, ali, da je postal kak nemohamedanec minister, se ni zgodilo radi konstitucionalno priznane enakopravnosti vseh veroizpovedanj, ampak iz ozirov na krščansko zastopstvo v državnem zboru ki si je znalo pridobiti moči in ugleda. Da pa je Turčija poverila toli važna mesta v sedni državi kristjanoma, je zelo značilno za tok časa in upati je, da zadobe ravno take pravice tudi Židovi, da pokažejo, če so taki diplomati kakor trgovci.

Ni pa manje zanimivo drugo dejstvo. Na Dunaju se je zopet zgodilo, da je sledil tamonjski kitajski poslanik Sen-Ju-Sing klicu iz domovine, ki mu je velel odrezati si kito in si počesati salonsko evropsko frizuro, kakor se spodobi za diplomata nebeskega kralje stva. Sen-Ju-Sing si je dal odškrniti svojo dolgo kito in je vrh tega zavrgel svojo rumenkasto mandarinsko haljo, da jo nadomesti z evropskim odelom. Na prvi pogled se zdi brezpomembno, če si kdo izpemeni toaleto in garderobo a pri Kitajcu je to drugače. Pomniti je namreč treba, da so dolgi lasje na kitajski glavi simbol neverojetnega konservatizma, znak one kitajske starokopitnosti ki je držala tekom dolgih stoletij, da nekaterih tisočletij 400 milijonski narod v spolah in verigah, da se ni mogel kreniti in slediti razvoju sveta. Dolgi lasje so pri Kitajcu emblem despotizma, znamenje sužnosti, v kateri je do zadnjih dni medlelo 380 milijonov Kitajcev, ker se je tako poljubilo 20 milijonom nasilnih Mandžurcev. Sedaj pa so padli lasje in kaže se, da pade tudi — spomin na kito.

Preporod na Japonskem se je tudi pričel s takimi malenkostmi in v evropskih humoristovskih listih sedemdesetih let je možno videti, kako se Evropec norčuje s karikaturo „reformiranega“ Japonca. Res je morda merodno izgledal Japonec, ki same nadutosti in domišljivosti morda ni vedel, kako držati palico kako nositi rokavice, ali kaj zato? To je bil pač početnik in Evropa ga je ravno posmešno motrila, kakor sedaj Kitajca. A poglejmo, kaj je postalo iz Japoncev tekom kratkih štirideset let. Mislim, da ni treba kazati njihove veličine in „rumene nevarnosti“. In kdo ve, če nam Evropecem že čez dobrih deset let ne bodo napovedovali uničujočih pogojev kitajskih diplomati v — fraku in laku. Potem pa gorje!

— abe —

Ruski pisatelji kot heretiki.

(Iz Ruskega.)

Nekoliko dni je tega, ko je pokazala tudi ruska visoka duhovščina, da ne sovraži moderne struje v umetnosti in književnosti nič manje nego njeni rimski bratci, ki ne opustijo nobene prilike, če treba iz že tako neslanih vzrokov rotiti in svariti pred „pro-

kletno moderno“. Do sedaj se je vedno mislilo, da pravoslavni veri ne preti taka pogibelj kakor edino zveličavni in samopravi cerkvi rimskega sloga, ki se vedno boji, da jo bodejo »strupeni jeziki hrezvestnih hujskačev« uničili, a sedaj so učeni cerkveni očeti na Ruskem pokazali, da je vera, ki jo nosi pravoslavni narod na jeziku, zelo preperela in črvena. Saj si menda ni treba inace tolmačiti zanimivega zasedanja svetega sinoda ki že menda dolgo ni sklatil takega anahronizma? Ruska javnost se sicer bore malo zanima za razne duhovske konference — kakor tudi pri nas — a sedaj so se razni listi vendar malo pobavili s posvetovanji teh očakov, na čelu žurnalistike pa ugledno »Ruskoje Slovo«.

Pri sinodalnem posvetovanju, ki se je vršilo te dni v Petersburgu, je predsedoval preosvečeni nadškof Anton volinski. Tekom raznih stanovskih in verskih razprav pa je padla beseda „inteligentna herezija“, ki jo je v svoji vnemi zabrusil goreči škof Hermogen. Ta parola je dala povod dolgovoznim preprirom in »učenim« debatam, ki so se mahom razvile in najbrže zelo poostrile, kakor je sklepati po pridruženih glasovih, prihajajočih iz posvetovalnice. Ni pa morda treba omenjati, da so bile razprave precej vodene in neslane; saj to ni drugače možno, če govori kdo o zadevah, ki so mu znane samo po imenu in po tem, ko jih je vlovil mimogrede od drugih ljudi. Prepirali so se vsi povprek. Najhuje so pa vdelavali nadškof Anton volinski — a ta naposled kot predsednik — škof Nazarij poltavski, škof Hermogen — kot provzročitelj debate — škof Mitrofan, višji duhovnik Bulkevič in končno razni mislonarji in menihi, kakor Ajvazov, Skvorcev in drugi. Tekom svojega dolgega in skrbno sestavljenega govora o ruske književnosti je prišel častiti Hermogen na dan z dokazi, da je večina ruskih novodobnih pisateljev strašno krivoverska, da, celo brezbožna in — Bogu bodi potoženo — so baš najboljši pisatelji tako propali. Svoje trditve je podkrepil z navodi iz raznih del nesrečnih pisateljev, ki jih je zadla njegova sveta jeza. Seveda se mu je posrečilo dokazati resnobo in resničnost svojih trditve vsem navzočim, vsem — do starega in častitljivega predsednika, očeta Antona.

Pisatelje, kot so Andrejev, Kuprin, Mereškovski, Filozofov, Rozanov, Arcybašev, Gorki in Tolsti, je obdelal s par splošnimi frazami in lapidarnimi pripomnjami in jih počastil z epitetom „hinavci“. Z nebeškim navdušenjem je pozival apostol Hermogen na križarsko vojno proti »izrodkom modernega narobe-sveta« in posrečilo se mu je, prepričati vse navzoče, da je najbolje sredstvo proti temu hudičevemu zlu prokleti novodobno strujo in jo pokazati javno kot strašilo. Zborovalci so mu seveda čestitali.

Vzporedno s tem perečim prašanjem so promatrali tudi pogubni upliv umetnosti in znanosti. Kajpada se ne morem obraniti sodb, da poznajo ti možakarji „upliv znanosti“ samo v toliko, kolikor so slišali druge o njem govoriti. Naj že bo kakorkoli, oni so kratkomalo dognali, da je veda in umetnost pogubna. Do tod je šlo vse gladko. Ko pa so se nekateri spravili nad posamezne umetnike in znanstvenike, je postalo v dvorani neobičajno živahno, kajti prosvitljeni posvetovalci so se razdružili v več strank, ki so zastopala protivna si mnenja. Škof Hermogen, Skvorcov, Vostorgov in Ajvazov, ti so se pokazali tekom burnih prerekanj najbolj intransigentni in so kategorično zahtevali, da merodavna oblast izobči iz cerkve in zadostno prokolne brezbožne mazače in pisarje.

Morda bo — so modrovali — to pri teh več izdalo nego pri Tolstem.

Stari Anton je kot predsednik zborovanja dolgo potpežljivo poslušal čvekanja zelotov — saj to je njegovo zvanje — a slednjič je vendar ustal in izpregovoril na dolgo in široko, da bi gluha ušesa prepričal, da je zašel škof Hermogen v svoji neumestni vnemi predaleč. Čemu je — je rekel Anton — iztrgal iz spisov raznih pisateljev posamezne fraze, da bi tako podprl in dokazal svoje trditve, ko vendar vsi vemo, da dobi beseda, izruta iz sosledja in zveze, prav lahko drug pomen? Kako pride nadalje kdo do tega, da bi obsodil vsa dela kakega pisatelja in celo njegovo osebnost samo zato, ker je morda resnično našel v kakem spisu njemu neugajajoč stavek? Da, če obsojamo Andrejevega in Kuprina — je dejal nadškof Anton — potem tudi Kakaču, Puškinu, Lermontovu, da, celo Gogolju ne bomo prizanesli. Tako ne bo šlo! Pač pa je treba najti drug izhod. Treba je, da se duhovščina pred vsem osebnopozna s pisatelji in njihovimi deli — to je gotovo zlobno akcentuiral — in da skuša tako izvleči iz posameznika, kake nazore priznava in kako svetovno naziranje zastopa. Ko se bode to razjasnilo, bode lahko govoriti kaj več.

Kakorkoli so pametne njegove besede, se človek vendarle ne more spoprijazniti z njimi, tem manj, ker so nam Slovencem že znani načini in uspehi takih učenih raziskovanj. Rimska inkvizicija najnovejše izdanje nam je vsem predobro znana... Čudno, čudno. Včasih se je še lahko mislilo, da samo rimska fazona Gospodovih ver preganja razvoj in napredek, no sedaj pa vidimo, da se se tudi okoreli sistemi bogomolja povelj za vzgledom rimskih inkvizitorjev. No, to je menda evolucija nasilja in duševne sužnosti, ki se v raznih razdobjih pojavlja in izginja.

Častiti očetje, iz katerih je brez dvoma govoril sam modri duh, za sedaj niso postali sklepni in zato so odložili sklep o tem perečem vprašanju za prihodnje zasedanje. Morda bo do tam vse pamet srečala, ali bo pa še celo sam preosvečeni Anton izgubil trezni premislek in se bo povel za ljubljanskim škofom Antonom, ki je — če se prav spominjam — zapovedal svojim zvestim, da naj natanko pazijo, kaj nasprotnik govori in dela in če rabi papir katoliških ali brezverskih časnikov.

— abe —

Daničarska himna.

Daničarjem posvetil Bav-Bav.

Daničarji smo vrlji,
štacuno smo oddprli.
Le noter k nam hitite,
tudi drugih pripeljite!

Intriga naš je ideal,
klobasa, poln bokal.
Kdorkoli k nam se bo podal,
nikdar ne bo mu žal!

So brihtne naše glave,
in v njih so misli prave.
Tudi golfje š' roke 'mamo,
z jezikom gibat znamo.

Intriga itd.

So polne naše kase,
imamo zlate čase.
Štacuna nova naša
se krasno nam obnaša.

Intriga itd.

Blaga dovolj imamo
in radi ga prodamo:
predvsem radikalizem,
potem demokratizem

Intriga itd.

Prot' farjem bomo vpili,
pri miru pa pustili
zaklade Svete Vere —
bojimo se zamere.

Intriga itd.

Kot mi bomo žvižgali,
tako bodo plesali
Slovenci na komando
kankan in sarabando.

Intriga itd.

Iz tega dol se vzame
in vsak lahko verjame,
da kar je nas fantičev,
nikjer ni takih ptičev.

Intriga itd.

Zato pa k nam hitite
in Jutrovce pustite!
Kdor neče z nami iti,
dobil jih bo po r...!

Intriga itd.

DNEVNE VESTI.

Ad corrigendum. V prvih treh številkah našega v Trstu izhajajočega lista se nam je vrinila zelo neprijetna pomota, ki obstaja v tem, da smo nadaljevali z letnico in tekočo številko bivšega v Ljubljani izhajajočega „Jutra“. Konstatiramo, da je sedanje „Jutro“ sicer v popolni idejni zvezi s prejšnjim v Ljubljani izhajajočim „Jutrom“, katere ideje reprezentira redakcija bivšega ljubljanskega „Jutra“, nikakor pa ni sedanje „Jutro“ v kaki gospodarski zvezi s prejšnjim. Toliko v pojasnilo našim čitateljem in prijateljem.

Kadilo v slovo. Kranjski deželni glavar pl. Šuklje je torej zginil s površja in obenem menda za vedno tudi s političnega življenja. Mož je igral v našem političnem življenju skrajno čudno vlogo. Iz nedanjega antikrista in največjega slovenskega svobodomiselnika — tako ga je namreč imenoval svoječasno sedanji škof Mahnič v svojem glasilu „Kat. Obzorik“ — se je prelevil v zagrizenega klerikalca in najstrupenejšega račnika naprednega gibanja. Njegov kameleonski značaj ni ugajal niti klerikalcem, ki

so sicer navajeni na vse mogoče sumljive koritarje. Šuklje je pri klerikalcih sicer dosegel karijero, kakor nihče dosedaj, toda vpliva ni imel nobenega. Kot deželni glavar se je moral brezpogojno uklanjati vsem sklepom, katere je sklenila klerikalna stranka. Šuklje na tako hlapčevanje že od nekdaj ni bil navajen in zato je vrgel puško v koruzo in šel. Kaj ga je k temu privedlo, ne ve nihče. Toda z vso gotovostjo se lahko trdi, da je bil že do grla sit neznosnega klerikalnega terorizma in pustolovske klerikalne politike. Njegov odstop nam jasno priča, da je klerikalna stranka že tako zelo degenerirana, da mora priti enkrat do katastrofe. Klerikalce je Šukljejev korak silno iznenadil. Deželni glavar bi tako in tako moral počasi iti, če ne sam, bi ga pa k temu prisilili klerikalci sami. Toda tega pl. Šuklje ni hotel dočakati da bi ga vrgli ljudje, ki mu v izobrazbi ne segajo niti do kolen. „Slovenec“ skuša sedaj vso afero oblažiti in pokriti s plajščem vso gnulobo v klerikalni stranki. Zato kadi pl. Šukljeju na vse mogoče načine. Razumemo to kadilo v slovo. Kaditi je potrebno, potrebno, posebno da se prežene s kadilom smrad. In v klerikalni stranki je smradu dovolj. Veliko vprašanje je le, če bo mogoče ta smrad zadušiti.

Germaniziranje in sloveniziranje krajevnih imen. Germaniziranje slovenskih krajevnih imen se neprestano in dosledno nadaljuje po začrtani poti. V tem smislu delujejo posebno železnice in vsi c. kr. uradi. Zemljevidi, razne druge karte in seznamki vsebujejo take spakedranke, da jih ne razumejo niti Nemci niti Slovenci. Dobiček nima od tega nihče, najmanj pa uradi, ki forsirajo te spakedranke. Slovenci smo miren, potrpežljiv in ponižen narod in se zato za take „malenkosti“ seveda ne brigamo. Imamo pač drugega dela dovolj. Toda gorje nam, če bo šlo vedno tako naprej. Na Spodnještajerskem in Koroškem skušajo Nemci dandanes iztrebiti že sleherni slovensko krajevno ime in so na tem polu dosegli že velike uspehe. Faktum je, da že Slovenci sami skoro ne poznajo oziroma ne rabimo več svojih krajevnih imen. Ni čuda, če radi tega Nemci tako dvigajo svoje glave. V Radgoni je sedaj izdalo okrajno glavarstvo krajevni seznamek v katerem so tudi slovenska imena. To je graške nemške časopise tako vjezilo, da so popolnoma divji. Vsi listi energično protestirajo proti temu, da bi se „nemška“ krajevna imena prevajala v slovenščino. Vsa zadeva je sicer zelo smešna in nemško vpitje tudi ne bo imelo zaželenega uspeha, vendar pa nam ta slučaj priča, kako oholi so postali Nemci na naši rodni zemlji radi naše malomarnosti. Oni pač dobro vedo, da se mi za take malenkosti ne brigamo. Ali bi ne bilo dobro, če bi se tudi mi malo pobrigali radi pačenja naših krajevnih imen.

Svetovni denarni trg proti Avstriji. Avstrijska vlada, odnosno finančni minister je dobil od državnega zbora pooblastilo, prekrbeti za l. 1912 tri posojila, eno za 180 milijonov kron, drugo za 76 milijonov, (v svrhu pokritja stroškov za gradnjo prvega avstrijskega dreadnautha) in tretje posojilo po 150 milijonov. Poštna hranilnica v zvezi z drugimi velebankami je, odnosno bo dala deloma potrebni denar; za drugi del pa je vlada hotela pritegniti svetovni denarni trg. Naenkrat pa je nastala proti temu velika protiahtacija na vseh inozemskih denarnih trgih, zlasti v Londonu, Parizu in Petrogradu. Ta protiahtacija je postala vladi zelo neljuba in skuša v svojih vladnih časopisih zavleči zadevo na zunanjo politiko, češ, da se mora to smatrati za maščevanje Francije proti Avstriji, ker se ta še sedaj obotavlja priznati francosko-nemško maroško pogodbo.

Lega nazionale in mi. Lahi so najmanjši narod v Avstriji, a nikakor ne najslabotnejši. Tudi med njimi je strankarski boj zelo oster, toda v boju s sovražnikom združijo vse svoje sile in ne poznajo strankarstva. In ravno to jih tudi še vzdržuje. Kako požrtvovalni so Lahi v boju za svoj narodni obstanek, nam dokazujejo dohodki njih edinega obrambnega društva „Lega nazionale“. V Trstu samem se je nabralo minulo leto 269.880 kron; raznih daril je prejela družba okoli 100.000 kron. Kam gre ves ta denar, ve menda vsakdo. Ti tisočaki so namenjeni edino potujčevanju slovenske dece. Naša sveta dolžnost je torej, da se oklenemo naše edine obrambene Cir. Met. družbe in kolikor mogoče povečamo njene dohodke.

Občinske volitve v Žužemberku. Pretečni mesec so se vršile v Žužemberku volitve občinskega odbora, ki so se na podlagi nove volilne reforme dokaj mirno vršile. Odbor se je nekoliko prelevil in so dobili gotovi možakarji in odborniki, med njimi tudi neki župan iz prejšnjega stoletja, nezaupnico. Ker se za sedajne razmere ne jemlje v poštev, da bi v odboru še vedno kimala ravno ista oseba, ki ni tič ne miš in so tudi časi minuli, ko se je človek učil pisati šele tedaj, ko je župan postal, ni tedaj uместno sedanje obrekovanje, izvoljenih odbornikov kar javno in z gotovimi izrazi, ki imajo svoj gotov odmev, kajti vsi ti „šuštarji in berači“ so pristni pošteni in je med njimi tudi en deželni poslanec, ki postane skoro gotovo zopet župan, neglede nato, če je sedaj z njim njegov bivši oproda zadovoljen ali ne.

Boj za obmejno Občino Pernice. V Pernici pri Muti so se vršile dne 23. decembra občinske volitve. Občina je bila dosedaj v nemških rokah. Slovenci so se razven treh vsi do zadnjega vdeležili volitev. Zmagali so v prvem razredu, v drugem pa so vsled

LISTEK.

Nostradamus.

Sesto poglavje.

Pot k Skrivnosti.

„Vi in vaš brat!..“

„Jaz in moj brat. Ljubila sva jo tako zelo, da je nastalo med nama smrtno sovraštvo. Naposled sva jo dobila v svojo oblast!..“

„V vajino oblast!“ je omahnil Nostradamus. „Kdo vama jo je izročil? Govori!“

„Izročila sta nama jo dva človeka, ki sta nama bila vdana... podkupljena...“

„Kako jima je ime?“ je kriknil Nostradamus.

„Kajetan de Romherolles in Jakob d'Albon de Saint-Andre!“

Nostradamus se je ozrl s plamenečim pogledom v nebo. Strašna kletev se je dvignila iz globine njegovega srca ter mu izzvenela na bledih ustnicah.

„Vi in vaš brat“, je povzel, „sta torej ljubila Marijo? In izročila sta vama jo Jakob d'Albon de Saint-Andre in Kajetan de Roneherolles? Saj tako ste rekli, ali ne?“

„Da! Oh, bojim se vas... zakaj me gledate tako čudno? ... Oh, bojim se, kakor prej v sanjah... Ničesar več vam ne povem!“

„Pomirite se“, je velel Nostradamus. „in nadaljujte. Kaj sta storila z njo, ko sta jo dobila v svojo oblast?“

„Pijačo!“ je zahropel Franc z grozo. „Da, še imava časa. Bilo je tako: ker se nama je upirala, sva jo dala obtožiti čarodjstva in zapreti v Temple.“

Nostradamus se ni ganil. Bil je podobno pošasti.

Toda ta pošast je jokala tihe, neme solze. Franc je gledal z grozo te solze, ki so mu padale na roko kakor skeleče kaplje. Sam pri sebi se je zaklel, da ne pove ničesar več, in vendar je nadaljeval že v istem trenutku:

„Z bratom Henrikom sva je posečala v njeni ječi v Templu, zdaj skupno, zdaj vsak zase. In ker se nama je upirala še vedno, sem ukazal naj jo denejo na natezalnico...“

„Natezalnico!“ je kriknil Nostradamus, trgaje si prsi z nohti. „Kaj! Tako šibko, krasno bitje na natezalnico! Krvnik je tri njene uboge ude! In vi ste jo ljubili! In se je niste usmilili!...“

Franc je turobno odkimal z glavo. No-

stradamus je ihtel. Vsa človeška in nadčloveška znanost mu je bila zaman v tem trenutku. Čutil je samo še neizmerno bol, ki mu je trla srce kakor rabljevij vijaki telo njegove ljubljene. S krvavim pogledom je pomeril Franca in dejal s hripavim, jedva razumljivim grasom.

„Nadaljujte in daj nebo, da bi imel moč, poslušati vas do konca!“

„Pijačo!“ je hlastnil Franc. „Umiram!“

Nadaljuj!“ je kriknil Nostradamus.

„Jetnica ni bila mučena...“

Vzdihljaj mogočnega veselja je napel Nostradamove prsi. Njegov pogled je postal manj divji. Strašna guba, ki mu je prepegala čelo, je izginila. Z instinktivnim gibom je približal stekleničico s protistrupom k Francevim ustom. Ta hip pa je Franc dejal:

„Jetnica ni bila mučena, kajti ravno v trenutku, ko je stopil krvnik v njeno temnico, da jo odvede v mučilnico, je povila otroka...“

Divji vzkrík se je razlegel po sobani. Nostradamus se je vzravnal in odskočil. Zdelo se mu je, da se zdaj poruši ves zunanji in notranji svet. Nagel trepet ga je izpreletel od glave do nog. Franc ga je gledal s čimdalje hujšo grozo.

nasilste in nepostavnosti od strani nemškutarjev propadli za en glas. Slovanska pooblastila je predsednik volilne komisije Kristofel zavračeval kot neveljavna in hotel spraviti slovenske volilce celo z orožniki iz velišča. Sploh je predsednik postopal tako zelo osorno, da bi gotovo prišlo do spopada, ako bi ne bili navzoči orožniki. Nemškutarji so smeli voliti kar s tremi pooblastili, Slovenci niti z enim. Bile so takorekoč turške razmere. Slovenci so se proti izidu v drugem razredu že pritožili. Vsa čast za vednim slovenskim volilcem.

Nečuvono, a resnično je kar uganjajo nemškutarji v Slov. Bistrici za vsenemško propagando. Pri božičnici so delili otrokom knjižico „Jahrbüchlein für die steirmärkische Jugend“, ki vsebuje polno nesramnih napadov na slovenski narod. Učeni pisatelj te knjižice trdi, da je vsa naša zemlja pravzaprav le nemška. Da take zoper nas Slovence ščuvajoče brošure delijo od dežele plačani učitelji, je nekaj nečuvenga in to tembolj ker hodi v to šolo več kot polovica slovenskih otrok. Slovenski stariši, ali se vam še sedaj ne svita v glavi.

Našim cenjenim naročnikom in dopisnikom javljamo, da pošiljajo naročnino lahko naravnost na glavno upravo „Jutra“ v Trstu (Via S. Francesco d' Assisi 20), ali pa na upravništvo v Ljubljani. Dopisi naj se pošiljajo naravnost glavnemu uredništvu v Trstu (Via S. Francesco d' Assisi 20.), lahko se pa pošljejo tudi našemu uredništvu v Ljubljani, kamor naj se obrača posebno ljubljansko občinstvo. V Ljubljani se nahaja uredništvo in upravništvo „Jutra“ na Poljanski cesti št. 7., I. nadstropje in ne več v „Učiteljski tiskarni“.

Osebnosti. Carinski asistent Josip Volarič je imenovan za carinskega oficijala v X. činovnem razredu. — Carinski blagajnik Josip Petrič pa je povišan v X. činovni razred.

Pevsko društvo „Trst“. V petek, dne 5. t. m. ob 8. zvečer redna pevska vaja v prostorih „Delavskega podpornega društva“ ul. Giorgio Galatti 2, II. Nar. Dom. Prosi se gg. pevce, da se gotovo udeležite te vaje, ker se bo vršil dne 16. t. m. „družinski večer“. Novi pevci dobrodošli.

Št. Jakobska čitainica. Danes zvečer ne bo predavanja.

Iz pisarne slovenskega gledališča v Ljubljani. Danes drugič Shakespearova veseliga „Vesele ženske windsorske“ (za nepar). — V petek slavnostna gledališčna predstava v proslavo 50 letnega jubileja narodne čitalnice v Ljubljani. Prostorji so za goste rezervirani. Priglasila sprejema ga. Česarkova. Predstava se vrši za lože in za sedeže izven abonementa, da bo možno ugoditi vsem. — V soboto pop. opera „Carmen“, zvečer drugič „Naša kri“ F. S. Finžgarja. Na to predstavo opozarjamo zlasti goste z dežele in vsa diletantska društva, ki se udeležijo v soboto dopoldne shoda dramat. društva v Ljubljani.

Mestna hranilnica v Kamniku. V mesecu grudnu 1911 je 194 strank vložilo kruna 52.676 in 38 vin., 178 strank dvignilo je 39.541 K 90 vin. Stanje hranilnih vlog je 2.051.360 K 56 vin., Stanje hipotečnih posojil 1.596.088 K 23 vin. Denarni promet v mesecu grudnu 1911 273.095 K 21 h.

Težka izguba. V Št. Ilju v Slov. gor. je umrl dne 29. decembra g. Jožef Ferk, posestnik in slovenski občinski odbornik. Ferk je bil eden izmed najbolj vnetih slovenskih delavcev v tej ogroženi občini. Njegova izguba je za Slovence nenadomestljiva.

Vuzenica. Vlada je potrdila občinske volitve, proti katerim so se pritožili nemškutarji. S tem so Nemci zopet boljši za eno blamažo.

Vsled neprevidnosti ranjen z revolverjom. Ko se je pred kratkim vlegel mesarski pomočnik Jožef Turner iz Maribora v posteljo, je predno je zaspal, še pogledal, če je nabasani samokres dobro zaprt. Pri tem je ravnal z njim tako neprevidno, da se je sprožil. Krogla ga je zadela v desno nogo. Ponesrečenca so težko ranjenega takoj odpeljali v bolnišnico.

Z bajonetom zaboden. Dne 24. decembra je nastal v gostilni v Sarodni pri Celju

med gosti prepir. V prepir se je kasneje vmešal tudi pisarniški oficijant Friderik Presinger. To je domobranca Lacka tako vjezilo, da je zgrabil za bajonet in sunil Presingerja v hrbet. Presinger je bil težko ranjen. Domobranca Lacka so izročili domobranskemu sodišču v Gradcu.

Sunjatsen-Juanšikaj.

Kina, ta najstarejši in najkonservativnejši državni kolos med obstoječimi velesilami je kar na vrat čez noč postala ljudovlada. Največje vloge pri tem nepričakovanem prevratu sta vsekakor igrala dva odlična politika: teoretik Sunjatsen in praktik Juanšikaj. Ko je pred leti Juanšikaj uvedel nekaj najobhodnejše potrebnih reform, ter na ta način hotel polagoma privedi Kina v kolo dvigajočih se držav, je dobil modro polo, ter moral oditi v pokoj, ker je bilo rečeno v dekretu da ga boli noga. Sunjatsen pa, ko je iz ječe pobegnil tik pred eksekucijo, je posvetil vso svojo moč, in ta je bila silno velika, enemu samemu cilju, osvoboditi svojo domovino. V Londonu so ga s cer vjeli z zvijačo na kitajskem poslanstvu, a se je rešil. Ko mu je umrla mati, so mu, da bi se od nje poslovil, pripeljali njeno rakev, okolo ladije na kateri se je nahajal, ker stopiti na domača tla ni smel. In sedaj sta ta dva velika moža na delu, da vsak po svojem načrtu udeleži srečo domovine. Se jima mar posreči, kdo zmaga? Na ta vprašanja odgovarja sedaj na hektolitrate prelite tinte, a ne eden ne drugi ne more zagotoviti to kar zahteva. Sunjatsen je izvoljen predsednikom republike. V Mandžuriji so Japanci že začeli rogoviliti, Rusija rožlja z orožjem in v tej intonaciji je začel Sunjatsen vladati, ko se dinastija odpravlja iz Pekinga. Evropa mora seveda takoj na delo, da ne bo razočarana, ko bo na Kitajskem tisoče Sunjatsenov pripravljalo strahovito maščevanje nad Evropejci. Če zaide kitajska politika v to smer, gorje Evropi čez nekaj desetletij.

Italijansko-turška vojna.

Vesti o vojni, tam doli na afrikanskem pesku, so postale tako enostavne, da človeku že ni več mnogo ležeče na tem, kako se to pretepavanje v ostrejši obliki vrši. Danes poroča brzojav n. pr. iz Carigrada nekaj, kar točno po vseh predpisih preklicavani jutri demetura brzojav iz Rima. Zato se pa občinstvo preveč ne zanima za vesti prihajajoče od konfuznih poročevalcev. Italija enostavno zabranjuje poročati kaj neugodnega, ker bi v tem slučaju doma zavrelo. Protivojna stranka, ki obstoja iz socialstov in drugih radikalnih struj v Italiji je namreč zelo močna, ter bi prva neugodna poročila izrabila, da začne z manifestacijami proti vladi, kar se tam po navadi konča z revolto v večjih ali manjših dimenzijah. Zlasti je še sedaj ugoden teren za kaj takega, ker ima veliko število družin po enega ali več mrtvih v vojni. Dasi se to prikriva, vendar je nevarnost, da izbruhnejo nemiri skoro toliki, kot o priliki Baratierjevega sramotnega poraza v Abesiniji. — Toda tudi v Turčiji so razmere razruvane. Še veliko bolj kot v Italiji. Gre samo za to, kdo ima večje momentane izdatke. To je pa na vsak način Italija. Zato se pa Turkom prav nič ne mudi zaključiti mir, ker si mislijo: naj se Arabci bijejo za Allaha, če se obnese, se obnese, nas to itak nič ne stane, ker niti če bi mogli ne bi poslali ne vojakov niti drugih pomoči; ker pa imajo sijajen izgovor, da niso mogli ničesar storiti, zato, ker Anglija, ki ima okupiran Egipt, ne dovoli transporta, so itak kriti pred opozicijo, ki je vsled terorističnega nastopanja komiteja za bratstvo in napredek (mladoturki) dokaj močna. Na obeh straneh so vsekakor pogoji za sklenitev miru dokaj ugodni. Ker pa istega še ni mogoče napovedati, prišel bo namreč iznenada, zato si oglejmo položaj na bojišču, ne po najnovejših poročilih, ki so v navadi, nego po sodbi o položaju, kakoršen je. — Predvsem moramo konstatovati, da so Arabci sila pre-

meteni, a Lahi so napram njim zaupljivejši, ker so v to primorani, vsled glasnega protesta cele Evrope in civiliziranih narodov. Streljati kot pse si jih ne upajo več, morajo jih vsaj tolerirati, to pa šovenistični Arabci izrabljajo na ta način, da se ponujajo Lahom kot vodje po puščavi, ter jim vedno naklepajo kako prevaro. Lahi so se motili, ko so računali z Arabci kot narodnostjo, morali bi računati kot s pripadniki muslimanov, a z religioznimi mohamedanci bi se ne bili oddolili Lahi na boj. Na bojišču samem so pa tekem včerajšnjega dneva tako-le plesali.

V Tobruku je bilo nekaj malih prask med predstražami. Ker je ponoči sovražnik, tako poročajo Lahi, tudi poskušal napadati, se ga je s pomočjo reflektorjev s kanoni napodilo v beg. Izgub ni bilo ne tu ne tam. V Darni, je bilo samo malo srečanje med močno laško patroljo in pa med turško predstražo, ki se je umaknila k glavni turški armadi, dočim so šli Lahi svojo pot naprej. Turki so imeli tri mrtve in pet ranjenih, katere so Lahi pokopali in odvedli. V Bengasiju izborna deluje laška flota, ki je pri Tokri zaplenila eno egiptovsko jadrenico napolnjeno s kontrabando. Pred Ain-Zaro so spustili Lahi nekaj konjenice na rekognosciranje. Ker pa niso sovražnika nikjer opazili so se konjeniki vrnili. Domneva se, da so Turki šli v gorovje, kjer se organizuje nov poskus prodreti do Tripolisa, pod vodstvom Enverbeja, kar bi stalo Lahe mnogo žrtev, ker se turška armada besnih braniteljev siloma vedno množi.

Razne vesti.

* **Kje se popije na svetu največ kave?** Največ kave popije na Holandskem. Vsak popije povprečno 7 kg kave na leto. 5 in pol kg kave popije Amerikanci. Nemci polovico in na avstrijskega patriota pride povprečno 1 kg na leto. Najmanj kave se popije na Ruskem, temveč pa vodke.

* **Revolucija na Kitajskem.** Pogajanja med kitajskim cesarskim dvorom in revolucionarji so se razbila. Z novim letom so republikanci zopet ponovili napade na cesarske čete. Republikanci so splošno vse zahteve cesarjeve odklonili in izjavili, da ga sedaj smatrajo za čisto navadnega zemljana. Na Kitajskem je bil še doslej cesar neko posebno božansko bitje. O predsedniku najnovejše republike dr. Sunjatsenu poročajo, da je krščen in posebno vnet zagovornik in propagator Karl Marxovih socialističnih idej ter nazorov ameriškega časnika Henrika Georgeja.

* **Napad bolgarskih revolucionarjev.** Kakor iz Soluna poročajo, so bolgarski revolucionarji napali v Istipu orožniško postajo, ter z dvema bombama pognali orožniško vojašnico v zrak.

Mali oglasi.

Odda se zračna svetla soba s posebnim vhodom z opravo ali brez nje takoj ali s 15 januarjem. Abaclova cesta 5.

O. Bernatovič.

Največja zaloga izgotovljenih oblek. Solidna postrežba. Priznana nizke cene. Ljubljana-Mestni trg.

~~~~~

P. n. gostóm, prijateljem in znancem ključeva srečno in veselo novo leto!

Pri tej priliki se vsem posetnikom hotela „Bellevue“ za izkazano zaupanje ob času najinega vodstva najprisrečnejše zahvaljujeva, ter prosiva za nadaljno naklojenost najini restavraciji v Ljubljani Sodna ulica 6.

Z udanim spoštovanjem
Avgustin in Poldka Zajec.

~~~~~

Izdajatelj, glavni in odgovorni urednik Milan Plut.
Tiska Tiskarna Dolenc (Fron Polić) v Trstu.

Kmetska posojilnica

r. z. z n. z.

obrestuje hranilne vloge po

Stanje hranilnih vlog: dvajset milijonov.

4

1/0 / 2/0

Ljubljanske okolice

v Ljubljani

brez vsakršnega odbitka.

Popolnoma varno naložen denar.

Rezervni zaklad: nad pol milijona.

M. RAVTAR

delikatesna trgovina in vinarna
Ljubljana — Jurčičev trg št. 3

priporoča svojo veliko zalogo raznih
jestvin, finih namiznih
in desertnih vin, likerjev, ko-
njaka in šampanjca

Export kranjskih klobas.

Slav. društvom posebno nizke cene.
Za veselice dam blago tudi v komisijsko
prodajo.

— Številka telefona 291. —

Priporoča se za vsa v svojo stroko
spadajoča dela

J. ZAMLJEN

čevlarski mojster

v LJUBLJANI

Sodnijska ulica št. 3.

Dobe se tudi izgotovljena obušala.
Izdeluje prave gorske in telov. čevlje.

40

**klavirjev in
harmonijev**

dvornih tvrak:

Bösendorfer, Czapka, Heitzmann, Stelzhammer, Stingl in Hörügl

nudim slavnemu občinstvu na vpogled in izbiro. Ker sem izključno edini zastopnik
na Kranjskem zgoraj omenjenih dvornih tvrak, svarim vsakogar pred nakupom event.
falzifikatov. Vsakdo kupi pri meni za najmanjše obroke (K 18.—) najboljši instrument.

Najcenejša izposojevalnica. — Točna postrežba. — Viole od 5 K naprej. —
Vse glasbeno orodje in muzikalije v velikanski zalogi. — Uglasevanja in popravila
vseh glasbil.

ALFONZ BREZNIK c. kr. izvedenec in
učitelj „Glasb. Mat.“

Ljubljana — Kongresni trg št. 15.

Največja zaloga ur, zlatnine in srebrnine. — Lastna
tovarna ur v Švici. Tovarniška znamka **IKO**

H. SUTTNER, Ljubljana

Mestni trg. — FILIALKA Sv. Petra cesta. — Telefon št. 273

Sprejema zavarovanje člove-
škega življenja po najrazno-
vrstnejših kombinacijah pod
tako ugodnimi pogoji, ko
nobena druga zavarovalnica.

Ves čisti dobiček se razde-
luje zavarovancem; dosedaj
se ga je izplačalo K 2.495.719

„SLAVIJA“

⇒ vzajemno zavarovalna banka v Pragi ⇒

Reserve in fondi K 54.000.000. — Izplačane odškodnine in kapitalije
K 109.356.860-58.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi
slovansko narodno upravo.

Vsa pojasnila daje:

Generalno zastopstvo v Ljubljani v Gosposki ulici št. 12.

Pisarne so v lastni bančni hiši.

Zavaruje poslopja in premi-
nine proti požarnim škodam
po najnižjih cenah. Zavaruje
proti tatvini, razbitju ogledal
in okenskih plošč.
Škode ocenjuje takoj in naj-
kulantneje. — Uživa najbo-
ljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička
izdatne podpore v narodne
in občnokoristne namene.

Del. glavnica
K. 8.000.000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Rez. fond nad
K. 800.000

Stritarjeva ulica št. 2 (lastna hiša)

Promese za bližnja žrebanja:

Promese kreditnih srečk a K 26.—

Promese srečk za uravnavo Donave a K 16.—

Promese ljubljanskih srečk a K 10.—

Promese zemljiških srečk II. em. a K 6.—

Žrebanje dne 2. januarja 1912

Žrebanje dne 2. januarja 1912

Žrebanje dne 2. januarja 1912

Žrebanje dne 2. januarja 1912

Glavni dobiček K 300.000.—

Glavni dobiček K 120.000.—

Glavni dobiček K 50.000.—

Glavni dobiček K 100.000.—

Vse 4 promese skupaj K 56.—

Podružnice v Spletju, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih 4 1/2%.